

Wilhelmina Kinderziekenhuis

Beschermende isolatie bij hematopoëtische stamceltransplantaties

Adviezen voor ouders

Beschermende isolatie bij hematopoëtische stamceltransplantaties

De arts heeft u verteld dat uw kind voor een hematopoëtische stamceltransplantatie (HSCT) zal worden opgenomen. Voorafgaand aan de transplantatie bestaat behandeling uit een combinatie van chemotherapie (cytostatica) en soms radiotherapie (bestraling).

Door de voorbehandeling voor de HSCT zal:

- De afweer van uw kind heel laag worden.
 - Het herstel van de afweer tegen vooral virussen daarna heel lang duren.
- Daarom moet uw kind worden beschermd tegen infecties van buitenaf. Hiervoor moet de omgeving zo schoon mogelijk zijn.

Dit gebeurt door:

- Verpleging in een HSCT isolatiekamer.
- Hygiëne van de handen.
- Mondverzorging.
- Selectieve Darm Decontaminatie (SDD).
- Hygiënische voedingsrichtlijnen.

Daar waar mogelijk worden de infectiepreventieve maatregelen ook gehanteerd wanneer uw kind door omstandigheden op een andere plaats dan de HSCT unit van afdeling Giraf moet worden opgenomen, bijvoorbeeld de intensive care. Het kan echter zijn dat er op sommige punten van afgeweken wordt, hier zijn dan goede redenen voor.

Werking van de HSCT isolatiekamer

In de kamer waar uw kind wordt opgenomen bevindt zich een installatie die zorgt voor schone lucht. De lucht is gefilterd door een zogenaamde Hepafilter en wordt met een constante lichte druk de kamer ingeblazen. Niet schone lucht blijft hierdoor buiten de kamer en uw kind wordt zo beschermd tegen infecties van buitenaf. De ruimte tussen de gang en de kamer noemen we 'sluis'. In de sluis is er een lichte onderdruk ten opzichte van de gang.

In de HSCT isolatiekamer:

- Wordt continu schone lucht geblazen.
- Mogen minder mensen naar binnen (zie hiervoor het onderdeel 'bezoek' verderop).
- Gelden strengere regels, niet alleen voor personeel maar ook voor ouders en bezoekers.

In het vervolg van deze folder wordt waar kamer staat de HSCT isolatiekamer bedoeld.

De afdeling

De stamceltransplantatie afdeling is een aparte afdeling waar niet iedereen zomaar naar binnen mag/kan. Bezoek en medewerkers die er niet vaak komen, melden zich bij de balie vlak voor de unit. Een verpleegkundige van de HSCT unit zal dan gevraagd worden uitleg te geven over te nemen voorzorgsmaatregelen. Wanneer u de klapdeuren naar de unit passeert ziet u de te nemen voorzorgsmaatregelen en het verzoek om bij onbekendheid een verpleegkundige om uitleg te vragen, duidelijk vermeld staan.

Sluis

Vanuit de gang op de stamceltransplantatie afdeling komt u in de sluis. De deur wordt bediend met een voetschakelaar. De sluis is een doorgangsruimte naar de kamer. In de sluis staan onder andere de infuuspompen waarop

uw kind is aangesloten. Verpleegkundigen hoeven dus niet de kamer in om de infusen te bedienen, hierdoor heeft uw kind meer rust. De deur tussen gang en sluis en de deur van de kamer worden automatisch volledig gesloten en ze mogen niet gelijktijdig openstaan. De voetschakelaar is uitgerust met een automatische beveiliging waardoor de deuren niet tegelijk open kunnen staan. In geval van nood is er een schakelaar naast de deur waarmee beide deuren tegelijk opengaan. Het is niet de bedoeling om vanuit de sluis met iemand in de isolatiekamer te communiceren met de deur open. Hiervoor is er een intercomsysteem.

Wie mogen er in de HSCT isolatiekamer?

In grote lijnen gelden de volgende regels:

Er mogen niet meer dan drie mensen tegelijk bij uw kind in de kamer zijn. Alleen goed geïnstrueerde personen mogen in de kamer. Behalve de behandelend artsen, verpleegkundigen en laboranten zijn dat bijvoorbeeld ook de pedagogisch medewerker en de leerkracht. Naast ouders/verzorgers mogen er twee vaste volwassen personen op bezoek komen. Deze twee personen worden in overleg met u en uw kind vastgesteld. Broertjes en zusjes ouder dan 6 jaar die goed te instrueren zijn mogen ook bij uw kind op bezoek. Zij mogen geen infectie hebben, moeten waterpokken hebben doorgemaakt en volgens schema zijn gevaccineerd. Wanneer zij in contact zijn geweest met kinderziektes of wanneer dit op school heerst, raden wij aan met de afdeling te overleggen of op bezoek komen wenselijk is.

Broertjes en zusjes tussen 6 en 12 jaar mogen alleen onder begeleiding van een ouder naar binnen. Op de HSCT afdeling is geen gelegenheid om op elkaar te wachten. Men kan in de huiskamer van Giraf of de hal van het ziekenhuis verblijven.

Alleen voor ouders is er geen beperking van bezoektijden. Voor anderen gelden de algemene bezoektijden: van 10.00 - 12.00 uur, en 14.00 - 19.00 uur.

Camera en intercom

Wanneer u niet aanwezig bent, houden wij ook graag een oogje op uw kind. Om die reden zijn er op iedere kamer een intercom en camera aanwezig. In de centrale werkruimte kunnen de verpleegkundigen zo zien en/of horen of uw kind rustig slaapt of mogelijk huilt.

Rooming in

In de kamer mag één ouder bij het kind blijven slapen.

Er gelden hiervoor een aantal regels:

- Tijdens het slapen hoeft geen overschort en mondmasker te worden gedragen. Er wordt verwacht dat u elke nacht schone nachtkleding aan doet.
- Het is niet toegestaan dat uw kind bij u in bed ligt of andersom.
- Wanneer u uw kind 's nachts ergens bij moet helpen, zet u daarbij het mondmasker op. Daarna desinfecteert u uw handen met handalcohol en kunt u uw kind helpen.
- 's morgens verwachten wij dat u het rooming-in bed opklapt nadat het matras huishoudelijk schoongemaakt is.
- Beddengoed en kussensloop worden dagelijks verschoond, u dient hier zelf zorg voor te dragen. U vindt schoon beddengoed in de kamer in de kast. De deken wordt wekelijks verschoond.
- 's Nachts mag u gebruik maken van het toilet in de kamer. Overdag moet u gebruik maken van het toilet voor bezoekers aan het begin van de afdeling.
- Douchen op de kamer is toegestaan, eventueel nadat het kind gedoucht heeft.

Wie mogen er niet in de HSCT isolatiekamer?

- Personen met oog-, huid-, luchtweg- of darminfecties.
- Personen die in de afgelopen maand in aanraking zijn geweest met iemand die besmet was met een kinderziekte en die:
 - hier niet voor ingeënt zijn.
 - deze ziekte in het verleden niet hebben doorgemaakt.

Overleg bij twijfel over het binnengaan van de HSCT isolatiekamer met de verpleegkundige.

Persoonlijke eigendommen

Jassen en tassen mogen niet meegenomen worden naar de kamer. U kunt deze in een persoonlijke afsluitbare kast doen aan het begin van de afdeling. Bij opname kunt u bij de secretaresse de sleutel krijgen en bij ontslag van uw kind weer inleveren.

Hygiëne van de handen

Hygiëne van handen is de belangrijkste maatregel om overdracht van bacteriën en virussen naar andere personen en voorwerpen te voorkomen. Wijs ook het bezoek op onderstaande regels.

Regels voor het binnengaan en verlaten van de HSCT isolatiekamer

De kamer binnengaan

Ouders en hulpverleners die de kamer in gaan houden zich aan de volgende voorschriften:

- Zorg dat nagels verzorgd zijn (kort en schoon).
- Draag geen ringen, armbanden, horloges en lange oorbellen.
- Lange haren opsteken.
- Indien handen zichtbaar vuil zijn, eerst handen wassen en goed drogen (zie ook Hygiëne van de handen).

Werkwijze handen wassen:

- Open de kraan.
- Maak de handen en polsen goed nat.
- Bedien de zeepomp, pomp zeep in de handpalm.

- *Was grondig uw handen:*
 - Wrijf de handpalmen gedurende tien seconden over elkaar.
 - Was de rug en pols van de ene hand met de andere hand.
 - Was goed tussen de vingers.
 - Wrijf de rug van de vingers in de palm van de helpende hand.
 - Draai de duimen in de palm van de hand.
 - Draai tenslotte de vingers in de palm van de hand om zodoende deze holte te bereiken.
 - Spoel goed af onder flink stromend water.

Werkwijze handen drogen:

- Sluit de kraan.
- Pak, zonder iets anders aan te raken, een papieren wegwerp handdoekje en droog de handen goed af, ook de polsen en tussen de vingers.
- Werp het handdoekje in de prullenbak; bedien deze met het voetpedaal.
- Handen en onderarmen desinfecteren met handenalcohol en laten drogen.

Werkwijze handen desinfecteren:

- Bedien de pomp met handenalcohol. Pomp alcohol in uw handpalm.
- Wrijf de handen nu gedurende dertig seconden zorgvuldig over elkaar tot de handen droog zijn. Ook de vingertoppen, duimen, polsen en gebieden tussen de vingers grondig inwrijven; laat dit opdrogen aan de lucht.
- Schort met lange mouwen aantrekken.
- Mondmasker voordoen.
- Opnieuw handen desinfecteren met handenalcohol en laten drogen.
- De deur van de kamer met de voetschakelaar openen en naar binnengaan.
- Als u binnen bent, sluit de deur vanzelf.

De HSCT-kamer verlaten

- Handendesinfectie voor het verlaten van de kamer.
- De deur van de kamer met de voetschakelaar openen en naar buiten gaan.

- Als u in de sluis bent, sluit de deur vanzelf.
- Mondmasker afdoen en in de prullenbak werpen.
- Schort uit doen en ophangen met buitenkant naar binnen.
- Handendesinfectie bij het verlaten van de sluis.
- Deur met de voetschakelaar openen, deze sluit daarna weer vanzelf.

Wanneer u als ouder lange tijd achter elkaar bij uw kind bent maar niet met uw kind bezig bent (bijvoorbeeld als het slaapt) mag u het masker afzetten. Nuttigen van maaltijden is niet toegestaan. U mag wel iets drinken. Zet u het masker weer op en ontsmet daarna de handen met handenalkohol voordat u uw kind weer aanraakt.

Welke materialen mogen mee in de HSCT isolatiekamer?

- Materialen die nieuw zijn en nog in de verpakking zitten; de verpakking moet van tevoren huishoudelijk worden afgenomen.
- Kaarten (met en zonder envelop), boeken, dagbladen en tijdschriften die er ongeschonden uitzien mogen zonder voorzorgsmaatregelen naar binnen; bacteriën en virussen kunnen op papier niet lang leven.
- Materialen voor het kind en de ouders (vrijetijdsbesteding) mogen worden ingevoerd nadat ze huishoudelijk schoongemaakt zijn.
- Gewassen knuffels mogen mee naar binnen, eenmaal binnen mogen ze bij het vallen op de grond terug geplaatst worden in bed. Indien knuffels zichtbaar vuil zijn moeten ze opnieuw gewassen worden.
- Kaarten, tekeningen e.d. mogen in de kamers alleen opgehangen worden met mat plakband (is op afdeling aanwezig) op de deur van het toilet en de spiegel op de kamer.

Richtlijnen voor servies, bestek, fles en speen

- Bij iedere flesvoeding een schone speen gebruiken. Dit kan een steriele (disposable) of zelf uitgekookte speen zijn.
- Spenen (ook fopspenen) en flessen elke dag 3 minuten in water in de magnetron uitkoken.
- Flesjes na gebruik omspoelen met warm kraanwater in de kamer. Droog de buitenkant af met een gaasje en laat de fles op een ander gaasje uitlekken.

Niet toegestaan

- Grof karton (wel: medicijndoosjes, kaarten).
- Ventilatoren.
- Het verpleegdossier (de rode klapper) mag vanuit hygiënisch oogpunt niet in de kamer.

Verzorging in de HSCT isolatiekamer

Lichaamsverzorging

Ook in de kamer mag u uw kind zelf wassen indien u dat wilt, of dit samen met de verpleegkundige doen. De verpleegkundige zal dit met u overleggen en eventueel instructies geven.

Uw kind wordt dagelijks gewassen met zeep uit een pompje of flesje (Balneum). Een zeepblok is niet toegestaan omdat zich daar bacteriën kunnen ophopen. Er kan gewoon kraanwater worden gebruikt.

Handverzorging

Om infecties zoveel mogelijk te voorkomen, is het belangrijk dat uw kind na het gebruik van het toilet of po/urinaal de handen wast én voor iedere maaltijd de handen wast.

Nagels knippen

Nagels moeten voorzichtig worden geknipt, zodat er geen wondjes ontstaan.

Overige richtlijnen

Zakdoeken

In verband met infectiegevaar mag uw kind geen stoffen zakdoeken gebruiken, maar alleen wegwerpzakdoekjes. Deze zijn voorradig op de afdeling. Papieren handdoekjes mogen hier niet voor gebruikt worden.

Eigen dekbed

Uw kind mag gebruik maken van het eigen dekbed. Dit moet dan van tevoren thuis gewassen worden. Net als de deken wordt het dekbed één keer per week verschoond. Het dekbedovertrek wordt dagelijks verschoond. Als uw kind het dekbed met laken gebruikt, wordt het overtrek één keer per week verschoond.

Kleding van uw kind

Uit hygiënisch oogpunt is het nodig dat uw kind iedere dag schone kleding aan doet. Doe de gewassen kleding na het wassen en drogen direct in een gesloten plastic zak om mee te nemen naar het ziekenhuis.

De kleding gaat als volgt in de HSCT isolatiekamer naar binnen:

- iemand in de sluis maakt de zak open en degene die in de kamer staat, neemt de schone kleding eruit;
- de kamer is schoon, dus schone kleding mag gewoon op voorraad (zonder zak) in de kast in de kamer gelegd worden; In de sluis kan geen kleding bewaard worden.

Uw eigen kleding

Bij rooming in dagelijks schone nachtkleding aan. Verder zijn er geen speciale voorschriften.

Naar buiten

Indien uw kind geen infecties bij zich draagt mag het met u naar buiten:

- In de periode voor de HSCT tot de dag voor de transplantatie.
- Na de HSCT als de afweer dat weer toelaat (afpraak arts).

Bij het naar buiten, gaan gelden onderstaande voorzorgmaatregelen:

- bij het verlaten van de kamer draagt uw kind in het ziekenhuis een mondmasker. Het masker mag buiten af. Bij terugkomst dit masker weer opdoen bij betreden van het ziekenhuis;
- uw kind mag niet in de lift met andere mensen dan begeleiders;
- uw kind raakt in het ziekenhuis liefst geen deuren/ramen aan en gaat meteen mee naar buiten;
- uw kind mag alleen naar buiten. Naar het Ronald Mac Donaldhuis is niet toegestaan;
- bij terugkomst op de afdeling past ook uw kind handenhygiëne toe. Pas in de kamer mag het mondmasker weer af.

Deze maatregelen gelden ook wanneer uw kind voor een onderzoek de afdeling moet verlaten.

Infectie

Ondanks alle maatregelen kan uw kind een infectie krijgen of al bij zich hebben. Dit verandert niets aan de isolatiemaatregelen op de HSCT afdeling. Het kan echter zijn dat uw kind vanwege de infectie de kamer niet mag verlaten. Ook is het mogelijk dat wanneer uw kind naar een onderzoek gaat, medewerkers en ook u als ouders handschoenen moeten dragen. U zult hierover dan worden ingelicht door de arts en verpleegkundigen die bij de zorg voor uw kind betrokken zijn.

Meer informatie kunt u vinden op de website van de HSCT afdeling:
<http://www.umcutrecht.nl/sct-kinderen>

Heeft u naar aanleiding van deze informatie nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de verpleegkundige van de afdeling via telefoonnummer 088 75 551 71 of anders via 088 75 542 13.

Ruimte voor aantekeningen

Divisie Kinderen
Afdeling Giraf

Wilhelmina Kinderziekenhuis, Lundlaan 6, Postbus 85090, 3508 AB Utrecht
T. 088 75 555 55
www.hetwzk.nl

© 2018, UMC Utrecht

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Bezoekadres:
Lundlaan 6
3584 EA UTRECHT

Postadres:
Postbus 85090
3508 AB UTRECHT

www.hetwzk.nl
T. +31 (0)88 75 555 55